

Hakemuskooste

Hanketuki

Hakemusnumero 519004

Hakemuksen tiedot

Autiotalojen asuntomessut 2026 Kangasniemellä – Uusi elämä maaseudun tyhjille kodeille

Hakemuslaji	Tukihakemus
Toimenpide	Yhteistyöhankkeet
Hankenumbero	353252
Hakemuksen tila	Keskeneräinen
Hakemuksen vireilletulo	-
Hakemus	Sähköinen

Hakijan tiedot

Hakija

Nimi	Kangasniemen kunta
Y-tunnus	0164690-3
Yritysmuoto	Kunta
Hakijan kunta	KANGASNIEMI

Yhteystiedot

Osoitelähde	Postiosoite (YTJ)
Osoite	OTTO MANNISENTIE 2, 51200 KANGASNIEMI
Hakijan www-sivut	www.kangasniemi.fi

Hakijan liitteet

Selvitys taloudellisesta tilanteesta
Yhteisön säännöt tai yhtiöjärjestys

Vastuuhenkilöt

Henkilön tiedot

Nimi	Teija Skyttä
Henkilötunnus	131272-****
Puhelinnumero	0401996066
Sähköpostiosoite	teija.skytta@kangasniemi.fi

Henkilön rooli(t)	Allekirjoittaja Vastuuhenkilö
Henkilön tehtävä hankkeessa	
Hankkeen tiedot	
Hankkeen nimi	Autiotalojen asuntomessut 2026 Kangasniemellä – Uusi elämä maaseudun tyhjiille kodeille
Hankkeen lopetuspäivämäärä	30.9.2026
Www-sivut ja sosiaalisen median tilit	www.autiotalojenasuntomessut.fi, https://www.facebook.com/profile.php?id=61577819721508, https://www.instagram.com/autiotalojenasuntomessut?igsh=YnhizHFzaWh1ZG80
Hankkeen kieli	Suomi
Esittääkö hakija hankkeelle ohjausryhmää?	Ei
Ohjausryhmän kokoonpano	
Pöytäkirjanote	Tiedosto: viranhaltijapaatos_kainulainen_kimmo_AA2026.pdf Kuvaus: Kunnanjohtajan viranhaltijapäätös Lisätty: 15.09.2025

Tuen kohde

Toteutuspaikkaa tai maatilaa koskevat tiedot

Hankkeen toteutuspaikka	Otto Mannisen tie 2, 51200 KANGASNIEMI
Hankkeen toteutuskunta	KANGASNIEMI
Hankkeen toteutuskunta vuoden 2023 kuntajaon mukaan	KANGASNIEMI
Kaupunki-maaseutuluokitus (2018)	Harvaan asuttu maaseutu
Muut toteutuskunnat	
Hankkeen toteutusalue	Paikallinen/Alueellinen
Tukea haetaan	Leader-ryhmästä
Käsittelypaikka	Veej'jakaja ry

Haettava tuki

Toimenpiteen tyyppi	Kehittämishanke
Toimenpide	Yhteistyöhankkeet
Alatoimenpide	Älykkäät kylät yhteistyöhankkeet
Toimenpiteen tarkennus	Tiedonhankintahanke
Toimenpiteen tarkennuksen koodi	366706702

Hankkeen toteuttaminen

Hankesuunnitelma

Hankkeen julkinen tiivistelmä

”Autiotalojen asuntomessut 2026 - uusi elämä Kangasniemen tyhjille kodeille” on Kangasniemellä lokakuusta 2025 syyskuuhun 2026 toteutettava hanke. Sen tavoitteena on saada käyttöön tyhjiään olevia taloja ja tiloja, lisätä kunnan elinvoimaa uusien asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden myötä, kehittää älykkäiden kylien mallia ja edistää kestävästä, yhteisölähtöistä asumista. Hankkeen vaiheet sisältävät yhteistyöverkoston kokoamisen, kohteiden kartoituksen, markkinoinnin, messujen järjestämisen heinäkuussa 2026 sekä arvioinnin. Messuilla esitellään kunnassa sijaitsevia asumattomia taloja mahdollisina uusina koteina, lisätään perinne- ja korjausrakentamisen osaamista ja luodaan näkyvyyttä maallemuutolle, korjausrakentamiselle ja kyläelämälle. Toteuttajina ovat Kangasniemen kunta ja 6 kangasniemeläistä kyläyhdistystä. Kohderyhmänä ovat autiotalojen omistajat sekä uudet asukkaat – esimerkiksi maallemuutosta kiinnostuneet perheet ja etätyöntekijät lähimaakunnissa ja pääkaupunkiseudulla. Hyödynsaajia ovat paikalliset yrittäjät ja kunta sekä kylät asukkaineen, jotka saavat lisää uusia asukkaita, vapaa-ajan asukkaita, elinvoimaa ja valtakunnallista näkyvyyttä. Hanke vahvistaa kylien yhteisöllisyyttä, tuo uusia asukkaita, tukee ekologista rakentamista ja synnyttää mallin, jota voidaan soveltaa myös muualla Suomessa.

Etelä-Savon maakunnassa sijaitseva Kangasniemi on perustettu vuonna 1867 ja se on tunnettu luonnonkauneudestaan. 31.12.2024 Kangasniemen väkiluku oli 5063 henkilöä. Kunnan kokonaisnettomuutto oli vuonna 2024 35 henkilöä positiivinen, vaikkakin väkiluku on ollut lievässä laskussa viime vuosikymmeninä kuten monessa muussakin maaseutukunnassa. Tarkan taloudenpidon myötä kunnan talous on tasapainossa ja viime vuosien aikana syntynyt ylijäämää on kertynyt yhteensä 8,7 milj. euroa. Kunnassa toimii merkittävä määrä pieniä ja keskisuuria yrityksiä eri toimialoilta, mm. metalliteollisuus, puusepän- ja puunjalostusteollisuus, rakentaminen ja palvelut. Myös metsätalous on merkittäviä elinkeino. Normaalisuhdanteessa osaavan työvoiman saatavuus on haaste teollisissa yrityksissä. Pendelöinti lähikaupunkien (Pieksämäki, Jyväskylä, Mikkeli) ja Kangasniemen välillä on runsasta. Matkailu on kasvava ala: kesämökkiläiset Puulan ja Kyyveden rannoilla ja muut luonnonystävät tuovat kuntaan sesonkiaikaista vilkastumista. Kunnassa on noin 3800 vapaa-ajanasuntoa ja kausiasukkailla merkittävä vaikutus. Kangasniemellä on hyvät peruspalvelut: kouluja ja päiväkoteja (keskustassa ja kylillä), lukio, kirjasto, terveysasema, pankki ruokakauppoja ja jonkin verran erikoisliikkeitä. Liikuntamahdollisuudet ovat monipuoliset golfkentästä jäähalliin ja ympäröivä luonto tarjoaa mahdollisuudet mm. veneilyyn, kalastukseen ja retkeilyyn. Eri puolilla maantieteellisesti laajaa Kangasniemen kuntaa on kuusitoista kylää, joissa kahdessa on toimiva kyläkoulu. Monet kylistä ovat tunnettuja erittäin aktiivisesta kylätoiminnasta. Kylillä toimivat yhdistykset ja yritykset järjestävät toimintaa kylätalojen, torien, kesäkauppojen, pubien ym. yhteydessä. Koittilan kylä valittiin Suomen Vuoden Kyläksi vuonna 2023. Hankkeen päätoteuttajana toimii Kangasniemen kunta, joka vastuualueina ovat hankkeen koordinointi, viestintäalustat, lupakäytännöt, kaavakysymykset ja markkinointi. Hankkeeseen palkataan yksi kokoaikainen projektipäällikkö ja hänen lisäkseen hankkeessa työskentelee osa-aikaisesti kunnan elinvoimakoordinaattori (25%). Keskeisimpien

Hakijan esittely ja hankkeen resurssit

yhteistyökumppaneiden edustajista kootaan hankkeelle ohjausryhmä. Keskeisimpinä yhteistyökumppaneina toimivat 6 kyläyhdistystä (talkootyö asuntomessujen aikana sekä kohteiden esittely, kyläoppaana ja -kummina toimiminen, messujen järjestelyapu), myytävien/vuokrattavien kiinteistöjen omistajat (kohteiden tarjoaminen mukaan messuihin, myynti/vuokraus, yhteistyö messujen aikana) sekä potentiaaliset ostajat ja muuttajat (kohdekiinnostus, osallistuminen, palautteet). Tärkeässä roolissa ovat myös kunnan oma rakennusvalvonta ja kaavoitusviranomaiset (käyttötarkoituksen muutokset, rakennuslupien neuvonta). Koska autiotalojen myynnin ja uudelleen käyttöön saamisen suurimmat esteet liittyvät usein juridisiin omistussuhteisiin ja kiinteistötekniisiin käytäntöihin on verkostoa syytä luoda myös juridiikan ja maanmittauksen asiantuntijoihin. Lisäksi yhteistyötahoja ovat rakennus- ja korjausalan yritykset, oppilaitokset ja organisaatiot (kuntokartoittajat, kunnostustyöt, neuvonta perinteisten rakennusten kunnostamisessa, osaaminen, työnäytökset, näkyvyys messuilla), kiinteistönvälittäjät (myynti- ja vuokrausprosessit, myyntitoimeksiannot, asiantuntijaneuvonta), LVIS-asiantuntijat (uusiutuva energia, jätevesiratkaisut, energiatehokkuus), matkailu-, ravintola- ja majoituspalvelut (oheistapahtumat, majoitus messuvieraille, ruokapalvelut), mainos- ja viestintätoimistot (brändäys, markkinointimateriaalit, kampanjasuunnittelu, verkkosivut), rahoittajat ja kehittämisorganisaatiot (Veej'jakaja ry, hankkeen osarahoitus, tuki verkostojen rakentamiseen, asiantuntijatuki), paikalliset ja valtakunnalliset mediat sekä maallemuuttajayhteisöt, foorumit ja verkostot (näkyvyys, viestintä), vaikuttajat ja bloggaajat (maaseudun puolestapuhujat, korjausrakentamisen vaikuttajat, näkyvyyden kasvattaminen ja kokemusten jakaminen).

Kangasniemen väkiluku on laskenut tasaaisesti, mikä heijastuu kiinteistöjen käyttöasteeseen. Kunnassa on runsaasti tyhjiä, ns. autiotaloja ja vajaakäyttöisiä, entisiä maatiloja, jotka rapistuvat, aiheuttavat turvallisuus- ja imagohaittoja sekä heikentävät kyläalueiden elinvoimaisuutta. Samaan aikaan yhä useampi suomalainen – ja myös ulkomaalainen – on kiinnostunut maallemuutosta, etätömahdollisuuksista ja kestävästä elämäntavoista. Kylillä sijaitsevilla autiotaloissa olisi potentiaalia asuinkäyttöön, vapaa-ajan asumiseen ja jopa yhteisölliseen käyttöön. Hanketta on valmisteltu erityisesti elinvoimakoordinaattorin toimesta, joka on tavannut kyläyhdistysten edustajia, luottamushenkilöitä ja yritysten edustajia yrityskäynneillä. Hankkeesta on keskusteltu myös yrittäjäyhdistyksen ja työllisyysalueen edustajien kanssa. Myös kunnanjohtaja on keskustellut hankeaihiosta kylätoimijoiden kanssa. Kaikki tahot ovat suhtautuneet myönteisesti hankkeen ideaan ja toteutukseen. Hanke on nähty toteuttamiskelpoisena myös rakennusalan ammattilaisten saatavuuden näkökulmasta. Joissakin Kangasniemen kylissä on aiemmin itsenäisesti pyritty saamaan autiotaloja myyntiin, mutta laajamittaisempaan hankkeeseen ei ole ollut resursseja. Asuntomessut ovat Suomessa tunnettu ja toimiva konsepti, joilla kuluttajille tarjotaan ideoita ja inspiraatiota asumiseen, sisustamiseen ja rakentamiseen liittyen. Autiotalojen asuntomessut, joita ei tiettävästi ole tällä nimellä ja tässä mittakaavassa toteutettu missään Suomessa, ovat innovatiivinen tapa yhdistää autiotalojen myynti/vuokraus, käyttöönotto ja uudenlainen asumisen edistäminen. Niin ikään Autiotalojen asuntomessut ovat vetovoimainen tapa herättää kiinnostusta ja saada mediahuomiota, lisätä Kangasniemen kunnan ja sen aktiivisten kylien näkyvyyttä ja tunnettuutta sekä vahvistaa kuntakuvaa. Asuntomessut ja niiden avulla myydyt ja kunnostukseen ja käyttöön siirtyvät autiotalojen uudet asukkaat tuovat elämää kylille, lisäävät työllisyyttä ja palvelukysyntää ja kokonaisuudessaan

Hankkeen tarve, tausta,
kohderyhmä, hyödynsaajat ja
toteutusalue

edistävät resurssiviisautta. Toteutusalueena on Kangasniemen kunta, erityisesti sen kylät, joissa autiotaloja on eniten. Hankkeeseen on ilmoittautunut mukaan 6 kylää tai aluetta, joihin messutoiminta keskitetään. Kylät ovat Koittila, Hokka, Luusniemi, Harjunmaa, Vaimosniemi-Reinikkala ja Ruokomäki. Kyläyhdistyksen aktiivit ovat valmisteluhankkeen aikana täsmentäneet elinvoimakoordinaattorin kanssa hankkeen tavoitteita ja toimenpiteitä sekä kartoittaneet kyliltään autiotaloja, joiden omistajia voidaan hankkeen alkaessa lähestyä ja tiedustella myyntiin tai vuokralle. Kyläläiset ovat poimineet potentiaaliset kohteita, jotka heidän mielestään ovat vielä kunnostuskelpoisia, täysin ränsistyneitä kohteita ei ole ilmoitettu. Lisäksi yksi yksityinen henkilö on ilmoittanut kiinteistönsä myyntiin tarjottavaksi. Talo piharakennuksineen on hyvin ylläpidetty ja huollettu, mutta ainoa perillinen ei ole kiinnostunut talon ylläpidosta. Myös Kangasniemen kunnalla on omistuksessaan yksi autiotalo, sen myyntikelpoisuutta toistaiseksi pohditaan. Tässä vaiheessa potentiaalisia myytäviä/vuokrattavia taloja on 71. Kangasniemen kunta ja kyläyhdistykset tarjoavat toiminnallaan alustan ja tuen eli toteuttavat messut ja markkinointikampanjan sekä luovat yhteistyöverkoston, jotka toimivat näkyvyyden mahdollistajana ja alustana. Talojen nykyiset omistajat eli myyjät/vuokraajat vastaavat itse kaikista kiinteistöjensä mahdollisista kunnostus- ja siistimistoimistaan ennen myyntiä/vuokrausta aivan kuten talojen uudet omistajatkin aikanaan. Asuntomessujen toteuttajina ovat paikalliset asukkaat ja kyläyhteisöt, jotka haluavat elävöittää kuntaa ja kyläalueitaan. Messujen markkinoinnin kohderyhmät ovat potentiaaliset uudet asukkaat lähikaupungeista ja pääkaupunkiseudulta: nuoret aikuiset ja lapsiperheet, jotka etsivät mahdollisuutta maallemuuttoon, etätöitä tekevät kaupunkilaiset, vapaa-ajankotia, kakkoskotia tai mökkiä etsivät kaupunkilaiset, rakentamisesta ja korjausrakentamisesta kiinnostuneet ihmiset sekä mahdollisesti myös ekologisesta ja yhteisöllisestä elämäntavasta kiinnostuneet. Hyödynsaajia on laajalti. Kiinteistöjen omistajille messut ovat mahdollisuus löytää uusia käyttäjiä tai jopa ostajia autiotaloille, rakentamisen ja korjaamisen yrittäjille ja toimijoille lisää liiketoimintamahdollisuuksia palvelukysynnän, liikevaihdon ja toimeentulon lisääntymistä. Seudun matkailu- ja muut yrittäjät hyötyvät lisääntyneestä matkailu- ja oheispalvelujen kysynnästä (majoitus-, ravintola-, aktiviteetit). Kangasniemen kunta ja kylät hyötyvät uusien asukkaiden ja yhteisöllisyyden kasvun myötä ja potentiaaliset maallemuuttajat prosessin helpottumisesta. Kokonaisuudessaan hanke vahvistaa kunnan elinvoimaa ja tuo myönteistä mediahuomiota ja voi toimia mallina muillekin maaseudun toimijoille eri puolilla Suomea.

Hankkeen laajempi viitekehys

Autiotalojen asuntomessut Kangasniemellä 2026 on innovatiivinen hanke, joka tukee samanaikaisesti EU:n maaseuturahoituksen painopisteitä ja lisäämällä maaseudun elinvoimaa, hyödyntämällä olemassa olevia resursseja (mm. rakennuskantaa) ja ekologisia ratkaisuja painottaen. Tapahtuma voi olla houkutteleva nuorille perheille tai etätöiden mahdollistamille uusille tulijoille, joilla voi olla kiinnostusta muuttamiseen ja asumiseen Kangasniemellä, mikä voi osaltaan ehkäistä kylien tyhjenemistä ja tukea paikallista yrittäjyyttä ja palveluita. Autiotalojen uudelleenkäyttö ja kunnostaminen on resurssitehokasta ja tukee kiertotaloutta ja lisäksi vihreää siirtymää voidaan tukea painottamalla kunnostettavissa taloissa energiatehokkuutta, ekologisia ratkaisuja ja uusiutuvia energiamuotoja. Hanke tukee Veej'jakajan strategiaa tavoitteita mm. markkinoimalla alueen mahdollisuuksia ja edistämällä kunnan houkuttelevuutta asumisen ja vapaa-ajan vieton paikkana, jolloin myös välillisesti tuetaan osaavan työvoiman saantia. Lisääntynyt palvelukysyntä monipuolistaa maaseudun

elinkeinorakennetta. Lisäksi hanke vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja edesauttaa olemassa olevan infrastruktuurin ja rakennuskannan kunnostamista ja kunnossapitoa. Kangasniemen kuntastrategian mukaisesti Autiotalojen asuntomessut on omaleimainen, vetovoimainen ja luontoon ja kulttuurin perustuva tapahtuma, joka toteutetaan yhteistyössä kylien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Hanke tukee myös kunnan tavoitetta tarjota luonnonläheisiä asumisratkaisuja ja niiden esille tuomista kuntamarkkinoinnissa.

Valmisteluhankkeen aikana touko-elokuussa 2025 koottiin kyläyhdistysten verkosto, joka haarukoi omalta kylältään potentiaaliset myyntiin tai vuokraukseen soveltuvat, vapaa-käytöllä olevat talot. Kunnan rakennusvalvonta on jo selvittänyt lähes kaikkien omistajien yhteystiedot ja lisätietoja kiinteistöistä. Potentiaalisia kohteita on tällä hetkellä 71 kappaletta. Varsinaisen hankkeen toteutuksen vaiheet ovat: potentiaalisen myyjien ja vuokraajien kontaktointi ja kohteiden saaminen myyntiin /vuokraukseen, yhteistyökumppaneiden verkoston kokoaminen, palveluprosessien yhteistyökumppanihakuihin (lohkominen, ositus, perinnönjako kuvaaminen ja malliprosessin kuvaus), kiinteistövälittäjien rekrytointi, messujen ja kylien markkinointi ja viestintä, messujen toteuttaminen asiantuntijaluentoineen, tietoiskuneen ja työpajoineen, ja hankkeen seuranta, arviointi sekä oppaan laatiminen autiotalojen asuntomessujen toteuttamiseksi myös muissa kunnissa (mallinnus). Toimijaverkoston kokoaminen toteutetaan 10-12/2025: kyläyhdistysten, muiden mahdollisten kolmannen sektorin toimijoiden, juridiikan ja maanmittauksen yhteistyökumppaneiden, kiinteistönvälittäjien, rakennusalan yritysten ja organisaatioiden sekä oppilaitosten kokoaminen verkostoksi kuntatoimijan johdolla. Omistajien aktivointivaihe 10/2025-3/2026: autiotalojen omistajien kontaktointi ja myynti-/ja vuokraushalukkuuden kartoitus sekä myyntitoimeksiantojen tekeminen kiinteistönvälittäjille. Remonttikohteiden rekrytointi 10/25-2/2026: koska harva pystyy näkemään remonttikohteiden potentiaalin, kootaan kunnasta remonttikohteita ns. tsemppikohteita, jotka ovat siis entisiä autiotaloja, nykyisiä kunnostettuja koteja, mökkejä tai vapaa-ajankoteja. Kylien markkinointimateriaalit 11/25-2/2026: kylien USP-määrittelyt (unique selling points) ja markkinointimateriaalien työstäminen. Kyläoppaiden ja -kummien koulutus 3-6/2026: kyläaktiivien kouluttautuminen kyläoppaiksi tai -kummeiksi, jotta he pystyvät toimimaan messujen ajan kohde-esittelijöinä myös kyllensä markkinointihenkilöinä. Digitaalinen viestintä 1-7/2026: Kohteiden karttaesittelyt, esittelyt verkkosivuilla, markkinointivideot, somekampanja, visuaalinen tarinallistaminen, kyläoppaiden laatiminen. Messutapahtuman (9 päivää) toteutus (7/2026): esillä 10-15 kunnostettavaa kohdetta, kohde-esittelyt. Oheistapahtumina asiantuntijaluennot mm. remontointiin, perinnekorjaukseen, sisustamiseen, kestävään puutarhaan/perinnekasveihin, työpajat em. teemoihin liittyen, kyläkerrokset tai -torit sekä yrittäjien messuosastot. Seuranta ja mallinnus 8-9/2026: Dokumentointi, raportointi, malliprosessi autiotalon myyntiin (selkeä ohje, jossa on askeleet 1-5: perinnönjako, ositus, kuntokartoitus, myynti-ilmoitus, lohkominen), messujen mallinnus, tulosten arviointi, raportointi, messujen mallinnus digitaalisen oppaan muotoon. Konseptiin liittyy paljon riskejä. Haastavinta hankkeessa on saada kohteita myyntiin ja vuokralle. Riski on, että kohteita ei saada riittävästi myyntiin esimerkiksi sosiaalisten epäluulojen tai omistussuhteiden epäselvyyksien tai tunnesyiden vuoksi. Jotkut paikallisyhteisöjen jäsenet saattavat vastustaa kiinteistöjen myynnin tuomaa muutosta, pelätään esimerkiksi mökkikylän menettävän omaleimaisen ilmeensä tai että ulkopaikkakuntalaisten "valtaavan" kylän. Hankkeen projektihenkilöiden on syytä

käyttää kyläaktiivien hiljaista tietoa ja paikallistuntemusta sekä osattava toimia hyvin hienotunteisesti. Autiotalojen omistajuudessa voi olla epäselvyyksiä (oikeustoimikelvottomia omistajia, riitaisia perikuntia tai että omistajiin ei ylipäänsä saada yhteyttä). Mikäli myynti edellyttää kuolinpesän jakamista tai kiinteistö lohkomista, saattavat omistajat ajatella ne niin työläiksi prosesseiksi, että eivät halua lähteä niitä selvittämään. Hankkeessa on tarkoitus tehdä myyminen mahdollisimman helpoksi laatimalla malliprosessi autiotalon myyntiin eli selkeä ohje, jossa on mahdollisesti tarvittavat askeleet 1–5 (perinnönjako, ositus, lohkominen, kuntokartoitus, myynti-ilmoitus ja palveluntarjoajat ja hinta-arviot kaikkiin vaiheisiin. Myyjien hintapyynnöt voivat olla ostajille liian korkeita. Koska syrjäseuduilla sijaitsevien kiinteistöjen vakuusarvo on olematon eivät pankit myönnä niiden rahoittamiseen lainaa vaan ostajilla täytyy olla riittävästi omaa pääomaa. Taloudellisia riskejä liittyy myös esimerkiksi korjauskustannuksiin, kustannusten aliarviointiin ja ostajien maksukykyyn. Autiotalat voivat olla huonokuntoisia (home, lahot rakenteet, perustusten ongelmat) ja mikäli ostajilla itsellään ei ole riittävästi osaamista, voivat kunnostuskustannukset kohota merkittävästi. Kyläaktiivit ovat nostaneet esille vain omasta mielestään kunnostuskelpoisia kohteita, täysin ränsistyneitä ei ryhdytä tarjoamaan lainkaan. Teiden kunto, jätevesiratkaisut ja sähköliittymät voivat olla esteitä pysyväälle asumiselle. Jos Kangasniemiä ei koeta tarpeeksi houkuttelevana asuinpaikkana (esimerkiksi työllisyyden, palveluiden tai etätyömahdollisuuksien vuoksi) tai mikäli talot sijaitsevat liian syrjässä, voi ostohalukkuus jäädä vähäiseksi, jolloin messut voivat kyllä houkuttaa kävijöitä muttei välttämättä ostajia. Haja-asutusalueiden kaavat voivat olla vanhentuneita tai rajoittavia, esimerkiksi käyttötarkoituksen muuttaminen vakituiseksi asunnoksi voi vaatia prosessia eikä käyttötarkoituksen muutosta välttämättä myönnellä. Kunnan teknisen toimen ja rakennusvalvonnan täytyy olla tietoinen kohteista ja palvella joustavasti potentiaalisia ostajia. Lisäksi mikäli projekti epäonnistuu tai saadaan huono julkisuus (esim. myymättömät talot tai pettymysten kokemukset), se voi vahingoittaa Kangasniemen imagoa. Huolellinen valmistelu, selkeä rooli-, vastuu- ja tehtäväjako sekä viestintä pienentävät epäonnistumisen riskiä. Projektinhallinnallisia riskejä ovat mm. se, että useiden tahojen (kunnan, kiinteistönomistajien, rakennusalan toimijoiden, median) yhteensovittaminen ja luottamuksen rakentaminen on aikaa vievää ja haastavaa. Aikataulujen viivästyminen kasvattaa kustannuksia. Lisäksi messut ovat ensimmäiset laatuaan, jolloin myös tapahtuman järjestämisen kustannuksia saatetaan aliarvioida. Viimeisimpänä, muttei vähäisimpänä, riskinä on viestinnän epäonnistuminen. Projektissa on erittäin tärkeä laatia roolitus ja vastuut ja viestiä niistä. Kunta ja kyläyhdistykset toimivat vain markkinoinnin ja myynnin mahdollistajina ja näkyvyyden lisääjinä, mutta kiinteistökaupat tekevät normaaliin tapaan myyjä ja ostaja kiinteistönvälittäjän avustuksella.

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa kesällä 2026 valtakunnallista huomiota herättävä messutapahtuma ”Autiotalojen asuntomessut”, jossa esitellään Kangasniemen kylien autiotaloja mahdollisina tulevin koteina sekä pysyville että vapaa-ajan asukkaille. Messujen onnistunut toteuttaminen vaatii laajan viestintäkampanjan, joka tuo myönteistä näkyvyyttä maallemuutolle, korjausrakentamiselle ja kyläyhteisöille. Hankkeen tavoitteena on kehittää älykkäiden kylien konsepti käytännössä: yhteisölähtöinen suunnittelu ja kehittäminen, digitaaliset esitysalustat, asumisen edistäminen autiotalojen käyttöön otolla ja kestävät asumisratkaisut. Hankkeen tuloksena Kangasniemen maine elinvoimaisena ja houkuttelevana asuinpaikkana

Hankkeen tavoitteet, tulokset, vaikutukset sekä seuranta ja raportointi

vahvistuu, useita autiotaloja aktivoidaan asuinkäyttöön ja vapaa-ajan käyttöön ja kylät saavat uusia asukkaita, jotka lisäävät alueen palvelukysyntää, kylien yhteistyö ja identiteetti vahvistuvat edelleen. Hankkeen tuloksena syntyy malliprosessi autiotalon myyntiin eli selkeä ohje, jossa on mahdollisesti kaikki tarvittavat askeleet 1–5 (perinnönjako, ositus, lohkominen, kuntokartoitus, myynti-ilmoitus) ja palveluntarjoajat hinta-arvioineen. Lisäksi älykäs, yhteisölähtöinen kehittämismalli Autiotalojen asunomessujen toteuttamiseksi dokumentoidaan, jonka jälkeen se on monistettavissa muille alueille. Tuloksia ja vaikutuksia voidaan arvioida sekä määrällisesti että laadullisesti. Kvantitatiiviset avainmittarit ovat kyläyhdistysten osallistuminen (kuinka monta kylää on mukana hankkeessa ja tehtyjen talkootuntien määrä), kiinteistönomistajien aktivointi (kuinka monta kohdetta kartoitettiin, tuli myyntiin/vuokralle ja saatiin myytyä tai vuokrattua) hankkeen loppuun mennessä. Toiseen itse messujen kävijämäärät (vierailijat tapahtuma-aikaan, verkkosivuston ja somesisältöjen käynti- ja katselukerrat). Kolmanneksi medianäkyvyyden seuranta (kuinka paljon hankkeen myötä tehtiin julkaisuja, uutisia ja juttuja medioissa ja kuinka kattavasti oltiin esillä sosiaalisessa mediassa ja kuinka sitoutuneita somesisältöön oltiin). Tilastollisesti voidaan seurata myös pidemmällä seurantajaksolla kiinteistökauppojen määrää tai jopa muuttoliikettä. Laadullisesti voidaan arvioida esim. sidosryhmien ja osallistujien kokemuksia (kyläyhdistyksissä koettu hyöty, messuvieraiden syyt osallistua ja mahdolliset vaikutukset muuttopäätöksiin) myös yksittäisiä case-tarinoita voidaan dokumentoida. Vaikeammin arvioitavia, mutta mahdollisia, vaikutuksia olisivat vaikutukset yhteisöllisyyteen, yhteistyöhön tai paikallisaktiivisuuteen kylissä tai rakennusperinnön arvostuksen kasvaminen. Hankkeen toteuttamista seuraamaan perustetaan ohjausryhmä, joka toimii hankkeessa aktiivisesti evästäjänä ja hankehenkilöstön tukena ja jolle projektipäällikkö säännöllisesti raportoi. Raportointi toteutetaan rahoittajan ohjeistuksen edellyttämällä tavalla.

Hankkeen viestintä ja tiedottaminen

Viestinnän tavoitteet ovat lisätä tietoisuutta messuista alueellisesti ja valtakunnallisesti, herättää kiinnostusta elämään maaseudulla ja kylissä, houkutella potentiaalisia asukkaita messusivustolle ja Kangasniemelle, tukea talojen omistajia ja kyliä markkinoinnissa ja näkyvyydessä sekä jättää pysyvä verkkosivu ja resurssipankki jatkokäyttöä ajatellen. Viestintää kohdennetaan useille kohderyhmille eri tavoittein, mm. potentiaaliset muuttajat lähikaupungeissa ja pääkaupunkiseudulla (maallemuuton mahdollisuuksien esiin tuominen, kiinnostuksen herättäminen, messukutsut, taloesittelyt), kiinteistönomistajat (aktivointi kiinteistöjen myyntiin /vuokraukseen), kyläläiset (osallistumisen aktivointi, talkoohenki), rakennus- ja matkailualan toimijat (kumppanuusmahdollisuuksien esittely) ja päättäjät ja media (hankkeen näkyvyys ja vaikuttavuus). Autiotalojen asunomessuista viestitään useilla eri toimenpiteillä ja kanavissa. Omalla verkkosivulla autiotalojenasunomessut.fi ja kunnan verkkosivuilla (kartta, kohteet, esittelyt, tapahtumatiedot), somekampanjoilla (FB, IG, joissa kohde-esittelyjä, videopätkiä), tiedotteet valtakunnallisiin ja alueellisiin medioihin (ilmoitukset, jutut, haastattelut), uutiskirjein (kyläverkosto, yhteistyötahot), mediatilaisuus ja/tai opastettu kierros messuviikolla tv- ja radiotoimijoille (mahdollinen yhteistyö jonkin tv-tuotannon kanssa?) ja tapahtuman dokumentointi ja jälkiviestintä (esim. kooste tapahtuman toteuttamisesta ja tapahtumasta). Kylille ja kiinteistön omistajille on tärkeää antaa viestinnällistä tukea (esim. valmiit esittelypohjat kohteille, joissa talon kuvaus, historia, myynti- tai vuokraustiedot) Viestinnän vaikuttavuutta voidaan seurata Google Analyticsin, FB Insightsin, leikeseurannan, kävijälaskennan ja kävijäkyselyn keinoin.

Toiminnan jatkaminen ja tuen kohteen ylläpitosuunnitelma	Jatkossa tapahtuma voitaisiin järjestää kunta-kylät -kumppanuusmallilla, jolloin kunta tarjoaisi puitteet (koordinointi, alustojen ylläpito, viestintä) ja kylät toteuttaisivat. Tapahtuma voitaisiin toteuttaa jatkossa vuosittain kevyempänä versiona eri kylissä (kylät voivat vuorotella vastuuvuoroissa) tai joka toinen vuosi toistuvana tapahtumana. Toisaalta tapahtuma voisi olla osa olemassa olevaa matkailukonseptia (esim. Kangasniemen Musiikkiviikot). Tärkeää pilottihankkeen toteuttamisessa on, että se jättää pysyvän toimintarakenteen ja brändin, jonka avulla tapahtuma voidaan toteuttaa uudelleen ilman erillistä hankerahoitusta. Se edellyttää selkeän konseptin ja toimintamallin luomista hankkeen aikana (yhteistyökumppanit, kohteiden valinta, sisältö, vastuunjako, aikataulutus ja viestintä). Lisäksi digitaalinen alusta (verkkosivut, karttapalvelu ja resurssipankki (esitteet, ilmoituspohjat, ohjeet omistajille ja kylille) on jätettävä jatkokäyttöön. Autiotalojen asuntomessut on siirrettävissä myös muihin kuntiin tai mahdollisuus luoda seudullinen tapahtumaketju.
Ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomiointi ja kestävän kehityksen edistäminen	Hanke edistää kestävän kehityksen tavoitteita rakennuskannan uudelleenkäytön, paikallisuuden ja vähähiilisyyden sekä kestävän asumisen mallien edistämällä. Olemassa olevien rakennusten uudelleenkäyttö vähentää materiaalikulutusta ja rakentamisen päästöjä ja samaan aikaan säästää energiaa, lisämaankäytön ja infrastruktuurin tarvetta. Tapahtuma tukee vähähiilisyyttä painottamalla perinteisiä korjaustekniikoita ja rakennusmateriaaleja. Lisäksi messuilla voidaan tuoda esiin kestävän asumisen malleja, energiatehokkuutta ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvia energiaratkaisuja. Hankkeen ominaisuudet ja hankkeelle asetetut tavoitteet tukevat myös sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista kestävyyttä. Sosiaalista kestävyyttä vahvistamalla kyläyhteisöjä, kohottamalla itsetuntoa ja osallisuutta ja luomalla uutta, sosiaalista pääomaa. Uudet asukkaat lisäävät elinvoimaa luomalla kysyntää paikallisille yrityksille (rakennusala, kiinteistönvälitys) tukee kysynnällään muutakin paikallista palvelutuotantoa ja paikallistaloutta. Rakennusten käyttöarvo ja kiinteistöjen markkina-arvo kasvaa ja messujen vierailijat tuovat matkailutuloa ja näkyvyyttä alueelle. Vanhojen talojen esille tuonti tuo näkyväksi paikallishistoriaa ja kulttuuriympäristöjä ja tukee näin kulttuurista kestävyyttä.

Hakijan kumppanit hankkeessa

Hakijalla on kumppaneita hankkeessa	Kyllä
	Tiedosto: Koittilan seudun kyläseura kokous 6_2025 (1).pdf Lisätty: 09.09.2025
	Tiedosto: Harjunmaan maa- ja kotitalousseura pöytäkirjaote autiotalat.pdf Lisätty: 09.09.2025
	Tiedosto: Hoka hallitus pöytäkirja 23082025-pakattu.pdf Lisätty: 09.09.2025
Yhteistyösopimus	Tiedosto: Luusniemi_Hallituksen kokous 20.8.2025.pdf Lisätty: 09.09.2025

Tiedosto: vaimosniemi-reinikkala_hallkokous.pdf

Lisätty: 10.09.2025

Tiedosto: ruokomaki_hallkokous.pdf

Lisätty: 10.09.2025

Kumppani

Kumppanin sijaintimaa	Suomi
Kumppanin nimi	Hokan seudun kyläyhdistys ry
Y-tunnus	2246334-8
Yhteys henkilön nimi	Seppo Lappalainen
Yhteys henkilön osoite	Ukonniementie 441, 51200 Kangasniemi
Yhteys henkilön puhelinnumero	0400570557
Yhteys henkilön sähköpostiosoite	seppo.lappalainen@seponkonttori.fi

Kumppani

Kumppanin sijaintimaa	Suomi
Kumppanin nimi	Luusniemen Kyläseura Elo ry
Y-tunnus	0164708-4
Yhteys henkilön nimi	Jenniina Lahikainen
Yhteys henkilön osoite	c/o Eetu Lahikainen Janhosenniementie 47, 51460 Luusniemi
Yhteys henkilön puhelinnumero	0407516355
Yhteys henkilön sähköpostiosoite	luusniemenelo@gmail.com

Kumppani

Kumppanin sijaintimaa	Suomi
Kumppanin nimi	Koittilan seudun kyläseura ry
Y-tunnus	1088196-4
Yhteys henkilön nimi	Ari Viljakainen
Yhteys henkilön osoite	Hulikantie 8, 51260 Tahkomäki
Yhteys henkilön puhelinnumero	0405784483
Yhteys henkilön sähköpostiosoite	vilimixari@gmail.com

Kumppani

Kumppanin sijaintimaa	Suomi
Kumppanin nimi	Harjunmaan maa- ja kotitalousseura ry
Y-tunnus	0740358-2
Yhteys henkilön nimi	Henna Ahlbrecht
Yhteys henkilön osoite	c/o Erkki Romo Luusjoentie 44, 51440 Vuojalahti
Yhteys henkilön puhelinnumero	044 207 0280

Yhteys henkilön sähköpostiosoite henna.albrecht@gmail.com

Kumppani

Kumppanin sijaintimaa Suomi
Kumppanin nimi Vaimosniemi-Reinikkala kyläyhdistys ry
Y-tunnus 3098544-5
Yhteys henkilön nimi Ulla Tanttu
Yhteys henkilön osoite Vaimosniementie 569, 51200 Kangasniemi
Yhteys henkilön puhelinnumero 0407497757
Yhteys henkilön sähköpostiosoite ulla.tanttu@gmail.com

Kumppani

Kumppanin sijaintimaa Suomi
Kumppanin nimi Ruokomäen kyläseura ry
Y-tunnus 1469212-4
Yhteys henkilön nimi Marjatta Valkonen
Yhteys henkilön osoite Ruokomäentie 653, 51260 Tahkomäki
Yhteys henkilön puhelinnumero 0400436602
Yhteys henkilön sähköpostiosoite valkonenmarjatta@gmail.com

Tuen siirto

Esitetäänkö tukea siirrettäväksi
toiselle toteuttajalle hankkeen
toteuttamiseksi? Ei

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kustannuksiin liittyvä arvonlisävero

Kustannukset esitetään Hakija saa hankkeen kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot vähennyksinä takaisin (Arvonlisäverolaki [1501/1993] 10 luku) Hakija saa hankkeen kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot palautuksena takaisin (Arvonlisäverolaki [1501/1993] 12 luku) Hankkeen kustannuksiin liittyvät arvonlisäverot korvataan hakijan toimintaansa saamissa valtion myöntämässä rahoitusosuuksissa

Selvitys
arvonlisäverovelvollisuudesta

Selvitys arvonlisäveron
hyväksyttävyydestä hankkeessa

Tiedonhankintahanke

Kustannusmalli ja tuen maksutapa

Käytettävä kustannusmalli Laskennalliset kustannukset 40 %
Käytettävä tuen maksutapa Kustannusperusteinen

Hankkeen kustannusarvio

Kustannukset	Summa
Palkat	57 800,00 €
Palkkojen laskennallinen osuus	22 542,00 €
Laskennalliset yleiskustannukset, 40%	32 136,80 €
Kustannukset yhteensä	112 478,80 €
Hankkeen tulot (vähennetään)	0,00 €
Kustannukset yhteensä vähennettynä tuloilla	112 478,80 €

Hankkeen rahoitussuunnitelma

Rahoitus	Summa
Haettava tuki / avustus	89 983,04 €
Kuntaraha toimintaryhmältä	-
Muu julkinen tuki	11 247,88 €
Julkinen tuki yhteensä	101 230,92 €
Yksityinen rahoitus	11 247,88 €
Rahoitus yhteensä	112 478,80 €
Hankkeen tulot (lisätään)	0,00 €
Kokonaisrahoitus	112 478,80 €
Poistosuunnitelma	

Eritelty kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma	Tiedosto: AA_budjetti.xlsx Kuvaus: Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma Lisätty: 12.09.2025
--	--

Muu julkinen tuki

Onko hankkeeseen haettu tai saatu muuta julkista tukea, avustusta tai rahoitusta? Ei

Kustannusten kohtuullisuus

Vapaamuotoinen selvitys kustannusten kohtuullisuudesta	Henkilöstön palkkakustannukset on KVTES:n mukaisia. Muista kustannuksista on tehty hintatiedustelua (esim. viestintäpalvelut, markkinointimateriaali, tapahtumatekniikka) ja näin budjetissa olevat hinta-arviot vastaavat markkinatasoa. Markkinahintoja on tarkasteltu myös verkosta, josta löytyy julkisia tietoja esim. viestintätoimiston tuntihinnoista tai asiantuntijapalkkioista. Lisäksi hintavertailua on tehty muihin hankkeisiin, joissa on ollut samantasoisia kuluja (esim. Karhuvuorelta Rantatorille -hanke).
Selvitys kustannusten kohtuullisuudesta	

Tiedosto: TALKOOTYO_LIITE.pdf

Luvat ja ilmoitukset

Tarvittavat luvat ja ilmoitukset

Seurantatiedot

Älykkäät kylät -hankkeen päätyttyä ilmoitettavat tiedot

Seurattava tieto	Toteuma
Uudet palvelut ja tuotteet	-
Uudet tuotantomenetelmät ja toimintamallit	-
Hankkeen vaikutuksesta syntyneet uudet työpaikat	-

Yhteistyöhankkeen tiedot

Seurattava tieto	Tavoite	Toteuma	Lisätieto
			1
Hankkeen rahoituksella hankkeen aikana työllistyvien määrä	1,25 HTV	-	kokoaikainen ja 1 osa- aikainen (25 %)

Hankkeen ympäristö- ja ilmastotoimet (sekä niihin liittyvät rakennelmat)

Seurattava tieto	Tavoite	Toteuma	Lisätieto
Energiansäästö, uusiutuvat energiamuodot ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	0,00 kpl	-	-
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja maisemanhoito, ml. vieraslajien poisto	5,00 kpl	-	tavoitteena saada asuinkäyttöön 5 taloa, jolloin niiden ympäristössä ja pihoiilla tehdään myös maisemanhoitoa.
Vesistöjen kunnostus ja ravinnekuormituksen vähentäminen, ml. kosteikot	0,00 kpl	-	-
Muu ympäristö- ja ilmastotoimi, mikä	2,00 kpl	-	tiedonvälitys eli asiantuntijaluennot /työpajat koskien perinnerakentamista ja -korjausta sekä perinnekasveja

Hakemuksen lisätiedot ja muut liitteet

Lisätiedot

Tiedosto: potentiaaliset_kylien_kohteet.pdf

Muu liite (salassapidettävä)

Kuvaus: kyläläisten kokoama luettelo kyliensä autiotaloista, joissa on potentiaalia saada ne myyntiin ja kaupaksi

Lisätty: 12.09.2025

Tiedosto: henkilosto.pdf

Kuvaus: Projektihenkilöstön tehtäväkuvaukset ja vastuualueet

Lisätty: 12.09.2025

Muu liite (asiakas)

Tiedosto: AA2026_esitys.pdf

Kuvaus: Hankehakemuksen, budjetin ja rahoitussuunnitelman esittely pdf-muodossa

Lisätty: 12.09.2025

Hakemuksen allekirjoitus

Allekirjoittajan nimi

Teija Skyttä

Allekirjoittajan sähköposti

teija.skytta@kangasniemi.fi

Allekirjoituspäivämäärä

15.9.2025